

Z Heraklionu: jednodniowa wycieczka na wyspę Spinalonga

Przegląd trasy z przybliżonym czasem trwania postojów:

1. Wycieczka zaczyna się o 8:00 rano. Przewodnik odbiera turystów z hoteli w miastach Heraklion i Agios Nikolaos.
  2. Pierwszym przystankiem wycieczki jest miasto Elounda. Tutaj nastąpi przesiadka na łódź do wyspy Spinalonga.
  3. Niestety, bilety wstępu na samą wyspę nie są wliczone w cenę wycieczki (bilet kosztuje 8 euro), ale przewodnik może przeprowadzić cię do kasy bez kolejki.
  4. Podczas spaceru przewodnik oprowadzi cię po całej wyspie i opowie wszystkie jej historie i legendy.
  5. Po zwiedzaniu wyspy Spinalonga będzie możliwość (opcjonalnie) odwiedzenia piaszczystej zatoki Kolokitha (12 euro za osobę), a także spaceru po Agios Nikolaos.
- **Cena:** 48 eur za osobę, dla dzieci w wieku od 2 do 12 lat - 25 euro za osobę (bez względu na sezon)
  - **Czas trwania:** 10 godzin z uwzględnieniem przerw

Co wchodzi w cenę:

1. Profesjonalny przewodnik;
2. Autobus z klimatyzacją;
3. Bilet na statek;
4. Kanapka, rogalik, sok i woda

Co nie wchodzi w cenę wycieczki:

1. Bilety wstępu na wykopaliska w Spinalondze (8 euro za osobę);
2. Rejs i obiad z grillem w zatoce Kolokitha (12 euro za osobę).

Zarezerwuj wycieczkę z Eloundy i Plaki na wyspę Spinalonga

Из Ираклиона: тур на день на остров Спинолонга

Обзор маршрута с приблизительной длительностью остановок:

6. Начинается экскурсия в 8:00 утра. Гид забирает туристов из отелей городов Ираклион и Айос-Николаос.
7. Первая остановка экскурсии - город Элунда. Здесь будет пересадка на катер до острова Спинолонга.
8. К сожалению, билеты на вход в сам остров не входят в стоимость экскурсии (билет стоит 8 евро), но гид сможет провести вас к кассе без очереди.
9. Во время прогулки, гид проведет вас по всему острову и рассказать все его истории и легенды.
10. После экскурсии по острову Спинолонга будет возможность (по желанию) посетить песчаную бухту Колокита (12 евро за человека), а также прогуляться по Айос-Николаосу.

- **Цена:** 48 евро за человека, за детей возрастом от 2 до 12 лет - 25 евро за человека (независимо от сезонности)
- **Длительность:** 10 часов с учетом остановок
- **Что входит в стоимость:**
  1. Профессиональный гид;
  2. Автобус с кондиционером;
  3. Билет на катер;
  4. Сендвич, круассан, сок и вода
- **Что не входит в стоимость экскурсии:**
  1. Входные билеты на раскопки Спиналонги (8 евро за человека);
  2. Круиз и обед с барбекю в бухте Колокита (12 евро за человека).

[Забронировать экскурсию из Элунды и Плаки на остров Спиналонга](https://www.getyourguide.pl/heraklion-t1806/z-heraklionu-prywatny-calodniowy-grill-elounda-spinalonga-t81888/?ranking_uid=a647bb76-416e-48d0-b816-60eda0ea1aae)
https://www.getyourguide.pl/heraklion-t1806/z-heraklionu-prywatny-calodniowy-grill-elounda-spinalonga-t81888/?ranking_uid=a647bb76-416e-48d0-b816-60eda0ea1aae

ОБЛАСТЬ БЫСТРЫХ ССЫЛОК

Почątek naszej podróży na wyspę Spinalonga z miasta Elounda

H2: Начало нашей поездки на остров Спиналонга из города Элунда

Może się przydać: на нашей stronie już **opublikowaliśmy już** artykuł wprowadzający o wyspie Spinalonga, który możecie **przeczytać** pod tym linkiem

Ponieważ naszymi głównymi przystankami w tej podróży były Pałac w Knossos (o jego odwiedzeniu na stronie jest cały artykuł), wyspa Spinalonga i Agios Nikolaos, postanowiliśmy zarezerwować pokój w Heraklionie, a nie w naszej ulubionej Chanii (nikt nie jeździ z zachodniego wybrzeża Krety na Spinalongę).

Stąd wygodnie **jest dojechać** do tych dwóch miejsc, a w przerwie między wycieczkami można **zrelaksować się** na świetnej plaży.

Kiedy **będziecie planować podróż** na wyspę Spinalongę, możesz również zatrzymać się w Eloundzie lub **Place**. Ta ostatnia wioska jest bardzo znana ze swoich rybnych tawern, więc wracając ze Spinalongi, można cieszyć się widokiem na tę wyspę już z tarasu tawerny.

Ale jest istotny minus - ceny w tawernach **Place** są dość wysokie. Dlatego szukaj lokalu odpowiedniego do **waszego** portfela.

Z Heraklionu do Eloundy jedzie się stosunkowo krótko - około godziny. Cały transport na Krecie jest komfortowy, z klimatyzacją, przyciemnionymi oknami i innymi miłymi detalami, dlatego podróż jest zupełnie **nieuciążliwa**. Nawet **gdybyśmy jechali dłużej**, to nie **odczuliśmy**

żadnego dyskomfortu. Transport tutaj jest przystosowany do długich podróży. Nie mogę nie wspomnieć o widokach za oknem - Grecja w drodze wygląda wspaniale!

Przewodnik czekał na nas przy Windmill small port o godzinie 9 rano. Kiedy dotarliśmy na miejsce, grupa, przewodnik i łódź, którą mieliśmy popłynąć do Plaki i zabrać innych turystów, już na nas czekały. Stamtąd od razu **udaliśmy się** na wyspę Spinalonga.

Jak już wspomniałam, wyspa Spinalonga znajduje się praktycznie naprzeciwko wioski Plaka, skąd jest doskonale widoczna. Bez przewodnika na wyspie nie ma co robić. Można pochodzić, można popatrzeć na **ruiny**, ale trudno zrozumieć, co do czego. **Polecam** jechać w grupie.

Możet пригодиться: на нашем сайте мы уже писали ознакомительную статью про остров Спиналонга, которую вы можете посмотреть по этой ссылке

Так как нашими главными остановками в этой поездке были Кносский дворец (о его посещении на сайте есть целая статья), остров Спиналонга и Айос-Николаос, мы решили забронировать номер в Ираклионе, а не в нашей любимой Ханье (с западного побережья Крита до Спиналонги никто не ездит).

Отсюда удобно добираться до этих двух мест, да и в перерыве между поездками можно полежать на отличном пляже.

Когда вы будете планировать поездку на остров Спиналонга, то вы также можете остановиться в Элунде или Плаке. Последняя деревушка очень известна своими рыбными тавернами, поэтому, вернувшись со Спиналонги, можно насладиться видом на этот остров уже с террасы таверны.

Но есть существенный минус - цены в тавернах Плака достаточно высокие. Поэтому ищите заведение по размеру вашего кошелька.

Из Ираклиона до Элунды ехать относительно недолго - около часа. Весь транспорт на Крите комфортабельный, с кондиционерами, затонированными окнами и прочими приятными мелочами, поэтому поездка получается совершенно неустойчивой. И даже если бы мы ехали дольше, то никакого дискомфорта не испытали. Здесь транспорт рассчитан на долгие поездки. Не могу не упомянуть о видах из окна - Греция по дороге выглядит шикарно!

Итак, гид ждал нас возле Windmill small port в 9 часов утра. Когда мы пришли на место, нас уже ждала группа, гид и катер, на котором мы должны были заехать на Плаку и забрать других туристов. А оттуда мы сразу отправились на остров Спиналонга.

Как я уже и сказала, остров Спиналонга расположен практически напротив деревушки Плака, откуда его отлично видно. Без экскурсионного сопровождения на острове делать нечего. Ну походишь, ну посмотришь на разрушающиеся дома, но понять, что к чему, сложно. Советую ехать в составе группы.

Альт: Miasto Elunda w Grecji

Alt: Город Элунда в Греции

Odpluwając od **Eloundy**, już nie mogliśmy się doczekać, żeby zobaczyć tę wyjątkową wyspę. **Ma naprawdę imponującą historię, więc chcieliśmy jak najszybciej zobaczyć na własne oczy ten kiedyś zamknięty świat.**

Отплывая от Элунды, мы уже были в предвкушении увидеть этот особенный остров. История у него впечатляющая и увидеть своими глазами когда-то закрытый остров хотелось как можно скорее

Uwaga: **zabierzcie** ze sobą wodę, kapelusz i narzutkę na ramiona! Na wyspie nie ma wody (jest kiosk, ale woda jest **tam bardzo droga, a do tego nie zawsze otwarty**). Wyspa jest otwarta, **więc** spacerując po niej **będziecie** przez kilka godzin **narażeni na bezpośrednie promienie słońca i będziecie musieli chodzić wokół wyspy.**

Внимание: берите с собой воду, панамку и накидку на плечи! Воды на острове нет (есть киоск, но там вода по огромной цене и он не всегда открыт). Остров открытый, гуляя по нему вы постоянно будете пребывать под прямыми лучами солнца несколько часов, ходить вам придется вокруг острова.

Przybycie na wyspę Spinalonga i zapoznanie się z jej historią

H2: Прибытие на остров Спиналонга и знакомство с его историей

Do wyspy można dotrzeć na dwa sposoby. Jeśli **płyniecie** z Agios Nikolaosa, **opłyniecie** całą wyspę dookoła. **Natomiast** jeśli **wyberzecie rejs** z Eloundy, **dostępna będzie tylko jedna strona wyspy, tak samo jak w przypadku Plaki.**

Подхода к острову два. Если плыть с Агиоса Николааса, то вы обплывете весь остров вокруг, если плыть с Элунды - только одна сторона острова вам будет доступна, то же самое и с Плакой.

Альт: Łódź na wyspę Spinalonga

Alt: Лодка на остров Спинолонга

Woda w drodze na wyspę to **wyjątkowa atrakcja**, **jeszcze** długo nie mogłam się od niej oderwać, **przegapiając** wiele **ciekawych budynków** na pobliskich brzegach. W rzeczywistości morza i oceany **zawsze robiły na mnie ogromne wrażenie, ale jednocześnie budziły lęk. Są niezwykle piękne i bardzo głębokie, co sprawia, że czuję się trochę nieswojo.**

Вода по пути на остров - это особая достопримечательность, я еще долго не могла оторваться от нее, пропуская много интересных построек на ближайших берегах. На самом деле - моря и океаны всегда меня впечатляли и пугали одновременно, очень красиво и очень глубоко, от чего и страшно

A teraz kilka słów o historii tego miejsca

Forteca na wyspie oczywiście, nie została zbudowana dla trędowatych (gdy na wyspie **przebywali** chorzy na trąd, to nawet bez murów wrogowie na pewno **by tam nie weszli**). Zbudowali **Fortecę Wenecjanie**, którzy władają Kretą do XVII wieku, **i była ona** tak niezdobyta, że broniła się przez kilka **dekad** po tym, jak cały Kret **został już zajęty przez Turków**. Ostatecznie **Spinalongę** jednak poddano, **gdy** stało się jasne, że osłabiona Wenecja już nie odbije wyspy z powrotem.

O tym, że była to niezdobyta twierdza, świadczą wysokie, nieprzystępne mury obronne oraz strome klify.

Strażnice kilku miejscach wskazują na to, że twierdza była dobrze strzeżona. Widoki są oczywiście, wspaniałe. Forteca na wyspie zawsze robi wrażenie.

Альт: Wyspa Spinalonga w Grecji

Alt: Остров Спиналонга в Греции

Już widzimy wyspę od strony fortecy, ale zbliżamy się do niej z innej strony Spinalongi. Nawet trudno uwierzyć, że kiedyś ludzie nie mogli tu przyjeżdżać, a taka piękność była zamknięta przed wszystkimi

Вот нам уже виднеется остров со стороны крепости, но подплываем мы не к ней, а к другой стороне Спиналонги. Даже не верится, что раньше сюда не могли приехать люди и такая красота была закрыта ото всех

Ale wszystko zaczęło się, gdy Kreta na końcu XIX wieku uzyskała wolność od Osmanów. Ponieważ Turcy wykorzystywali Spinalongę do przemytu, nie chcieli absolutnie opuścić wyspy. Grecy podszli do rozwiązania problemu z innej strony - zdecydowali się zasiedlić wyspę trędowatymi.

Takie perspektywy, oczywiście, nie zachęciły potomków janczarów, którzy szybko spakowali swoje rzeczy i odpłynęli, a na Spinalondze zorganizowano leprozorium, które przetrwało aż do początku drugiej połowy ubiegłego wieku, kiedy wszyscy jego mieszkańcy albo umarli, albo zostali wyleczeni.

Na początku nie było tam żadnych warunków, ani leków, ani pomocy, ograniczona ilość jedzenia i picia, aż na wyspie pojawiła się osoba, która potrafiła dotrzeć do greckiego rządu. Ludziom przyznano zasiłki i stali się najbogatszymi wśród pobliskich wsi, nawet pomagali swoim bliskim poza wyspą.

W okresie, gdy na wyspie żyli chorzy na trąd, infrastruktura była tam znacznie lepsza niż obecnie. Były tam kawiarnie i kino. Nawet elektryczność na Spinalondze pojawiła się wcześniej niż w reszcie Krety.

Ну а теперь пара слов об истории этого места

Крепость, конечно, построили не для прокаженных (когда на острове находятся больные лепрой, туда и без стен враги ни за что не полезут). Это сделали владевшие Критом до XVII века венецианцы, и она была настолько неприступной, что держала оборону в течение нескольких десятилетий после того, как весь Крит уже был под турками. В итоге Спиналонгу все-таки сдали, так как стало ясно, что слабеющая Венеция уже не отобьет остров обратно.

О том, что это была неприступная крепость, свидетельствуют высокие неприступные крепостные стены, отвесные скалы.

Сторожевые башни в нескольких местах тоже говорят о том, что крепость хорошо охранялась. Виды, конечно, шикарные. Крепость на острове - это всегда круто.

Alt: Остров Спиналонга в Греции

Вот нам уже виднеется остров со стороны крепости, но подплываем мы не к ней, а к другой стороне Спиналонги. Даже не верится, что раньше сюда не могли приезжать люди и такая красота была закрыта ото всех

Но все началось, когда Крит в конце XIX века обрел свободу от османов. Так как турки использовали Спиналонгу для контрабанды, они ни в какую не хотели покидать остров. Ну а греки подошли к решению проблемы с другой стороны - они решили заселить туда прокаженных.

Потомков янычар такая перспектива, конечно, не вдохновила, и они быстро собрали вещи и уплыли, а на Спиналонге организовали лепрозорий, который и просуществовал вплоть до начала второй половины прошлого века, когда все его обитатели или умерли, или излечились.

Вначале условий там не было никаких, ни лекарств, ни помощи, ограниченное количество еды и питья, пока на острове не появился человек, который смог достучаться до греческого правительства. Людям назначили пособия и они стали

самыми богатыми среди близлежащих деревень, даже помогали родным за пределами острова.

В период, когда на острове жили больные проказой, инфраструктура там была сильно лучше, чем сейчас. Были там и кофейни, и кинотеатр. Даже электричество на Спиналонге появилось раньше, чем на остальном Крите.

A teraz zbliżamy się do wyspy Spinalonga. Ta część wyspy zwrócona jest w stronę wioski Plaka, i to właśnie tutaj znajduje się większość zabudowań. Natomiast strona, która wychodzi na otwarte morze, jest niemal zupełnie pozbawiona budowli.

А мы, собственно, подплываем на остров Спиналонга. Эта часть острова смотрит на деревню Плака именно она практически застроена, а та сторона, что смотрит на открытое море, построек практически не имеет.

Альт: Wyspa Spinalonga w Grecji

Alt: Остров Спиналонга в Греции

Gdyby na wyspie mieszkali ludzie, z pewnością nie mogliby narzekać na nudę. Patrząc na liczbę można sobie wyobrazić, że życie tutaj mogło tętnić i kwitnąć na całego.

Если бы на острове жили люди, то они бы точно не скучали. Судя по количеству построек, здесь могла во всю кипеть и расцветать жизнь

Nasz statek przybił do wyspy, i od razu zaczęli do nas podbiegać ludzie, usilnie oferując swoje wycieczki. Prawdopodobnie nie zrozumieli, że już uczestniczymy w innej. Grzecznie odmówiliśmy i poszliśmy z przewodnikiem kupić bilety w kasie.

W ramach naszej wycieczki bilety na wejście do Spinalongi trzeba było kupić osobno. Na wejściu znajduje się mapa oraz ulotki z informacjami o wyspie, które można tam również nabyć.

W sympatycznym kiosku **sprzedają** się bilety wstępu **na** Spinalongi za 8 euro, **dzieci do 18 lat wchodzą za darmo**. Kolejka po bilety była **dość długa**, ale na szczęście w naszej wycieczce wstęp odbywał się bez kolejki.

Наш катер причалил к острову и тут же к нам стали подбегать люди и настойчиво предлагать свои экскурсии, наверное они не поняли, что мы уже участвуем в другой. Мы вежливо отказались и пошли с гидом покупать билеты в кассу.

В нашей экскурсии билеты на вход в Спиналонгу пришлось брать отдельно. Кстати, на входе есть карта и буклеты с информацией об острове, который можно приобрести там же.

В симпатичном ларьке продаются входные билеты в Спиналонгу за 8 евро, до 18 лет - бесплатно. Очередь за билетами была немаленькая, но к счастью, в нашей экскурсии проход за ними был вне очереди.

Альт: *Мапа wyspy Spinalonga*

Альт: *Kasa na wyspie Spinalonga*

Алт: *Карта острова Спиналонга*

Алт: *Касса на острове Спиналонга*

Na wejściu można zapoznać się ze szczegółową mapą terenu i kupić bilet. Ludzie przyjeżdżają tutaj tłumnie, dlatego jeśli nie zna się trików, można bardzo długo stać w kolejce

На входе можно ознакомиться с подробной картой местности и купить билет. Люди сюда едут толпами, поэтому если не знать лайфхаки, то можно очень долго простоять в очереди

Co można zobaczyć na wyspie Spinalonga podczas wycieczki

НЗ: Что можно увидеть на острове Спиналонга во время экскурсии

A teraz krótko o tym, co można zobaczyć na **Spinalongę**. Po pierwsze, weneckie **fortyfikacje**. Do niektórych z nich dosłownie trzeba się wspinać po kamieniach. Z bastionów roztaczają się **niezwykle** efektowne widoki.

Po drugie, mamy tu martwe miasto. Pół Ruiny domów z kamieni to zabudowania z okresu tureckiego. Oczywiście, potomkowie janczarów przed opuszczeniem wyspy mocno się oburzyli i zniszczyli wszystko, czego nie mogli zabrać.

Ну а теперь кратенько о том, что на Спинолонге можно увидеть. Во-первых, венецианские укрепления. К некоторым из них в буквальном смысле нужно карабкаться по камням. С бастионов открываются очень эффектные виды.

Во-вторых, собственно, мертвый город. Полуразрушенные дома из валунов - это постройки турецкого периода. Разумеется, потомки янычар перед отбытием с острова крепко обиделись и поломали все, что не смогли увести.

Альт: Fortyfikacje na wyspie Spinalonga

Альт: Martwe miasto na wyspie Spinalonga

Alt: Укрепления на острове Спинолонга

Alt: Мертвый город на острове Спинолонга

Wspinając się i schodząc po ruinach Spinalongi, można było zobaczyć każdy zakątek wyspy. W niektórych miejscach widać, że mieszkali tu ludzie i starali się dbać o to miejsce, jak tylko mogli

Поднимаясь и спускаясь по руинам Спинолонги, можно было рассмотреть все кусочки острова. В некоторых местах видно, что здесь жили люди и старались ухаживать за этим местом как только можно

Budynki z okresu, gdy na wyspie zamieszkiwali trędowaci, wyglądają nowsze. W niektórych budynkach znajdują się mini-muzea. Zgniłe części ciał trędowatych nie są tam wystawione, ale zamiast tego zaprezentowane są dość interesujące kopie zdjęć, w tym z okresu osmańskiego.

Przede wszystkim wyspa składa się z szeregu budynków o różnym przeznaczeniu: od mieszkań przez magazyny, składy broni, kamienne cysterny z zapasami wody.

Постройки периода, когда на острове жили прокаженные, выглядят поновее. В некоторых зданиях устроены мини-музейчики. Отгнившие части тела прокаженных там не выставлены, зато выставлены весьма занятные копии фотографий. В том числе османского периода.

В основном же остров представляет собой череду построек, различного назначения: от жилых помещений до складских помещений, оружейных складов, каменных цистерн с запасами воды.

Альт: Гłówna ulica na wyspie Spinalonga

Альт: Гłówna ulica na wyspie Spinalonga

Альт: Muzeum na wyspie Spinalonga

Альт: Muzeum na wyspie Spinalonga

Alt: Главная улица на острове Спиналонга

Alt: Главная улица на острове Спиналонга

Alt: Музей на острове Спиналонга

Alt: Музей на острове Спиналонга

Spacerując główną ulicą wyspy, można natknąć się na bardzo ciekawe budynki. A po drodze wymyśliłiśmy sobie nawet grę: "Zgadnij, co to był za budynek"

Проходясь по главной улице острова, по дороге встречаются очень интересные постройки. А еще мы по дороге придумали для себя игру: "Угадай, что то было за здание"

Część domów została odrestaurowana, na przykład te znajdujące się przy głównej ulicy wyspy. Właśnie tutaj znajdowały się sklepy, w których ludzie kupowali jedzenie. Obecnie wystawiono tu niewielką ilość eksponatów, znalezionych już po wyjeździe ludzi w 1957 roku (w tym roku wyleczono ostatniego trędowatego). Były tu także piekarnie, w których wypiekano i sprzedawano chleb. Istniała również kawiarnia, ale kobiety nie miały do niej wstępu, ponieważ rozwiązywano tam męskie sprawy.

Leprozarium zaopatrywały w jedzenie i wodę dwie pobliskie wioski, a dzięki wzajemnej pomocy przetrwały. Do przechowywania wody zbudowano specjalny zbiornik. Obok znajdowała się także pralnia. Wszystko, co było transportowane z wyspy na ląd, przechodziło dezynfekcję w specjalnym pomieszczeniu z kopułowym dachem.

Leczenie odbywało się w miejscowym szpitalu, początkowo była to tylko jedna budowla, a z czasem obok wybudowano drugą obok.

Часть домов отреставрирована, например, расположенные на главной улице острова. Здесь находились магазины, где люди приобретали продукты. Сейчас здесь выставлено небольшое количество экспонатов, найденные уже после отъезда людей в 1957 году (в этом году вылечился последний прокаженный). Здесь есть и булочные, где выпекали и продавали хлеб. Было тут и кафе, но женщин в те времена не пускали туда, ведь там решались мужские вопросы.

Едой и водой лепрозорий обеспечивали 2 соседние деревушки, благодаря друг другу они и выживали. Для хранения воды сделали резервуар. Здесь же рядом была и прачечная. Всё что доставлялось с острова на материковую часть, проходило санобработку в специальном помещении с куполообразной крышей.

Лечились люди в местной больнице, сначала это было всего одно здание, затем рядом построили ещё одно.

Альт: Szpital na wyspie Spinalonga

Alt: Больница на острове Спиналонга

Szpital wygląda strasznie, jak z **horrorów** o opuszczonych szpitalach psychiatrycznych. Bardzo chciałam zobaczyć, co znajduje się w środku i jak w tamtych czasach leczono trąd, ale wejście do szpitala jest zablokowane

Больница выглядит жутко, как из фильмов ужасов про брошенные психиатрические больницы. Я очень хотела посмотреть, что же там находится внутри и как в те времена лечили от проказы, но вход в больницу перекрыт

Альт: Дому на wyspie Spinalonga

Alt: Дома на острове Спиналонга

A tam w oddali widać budynek, w którym odbywała się dezynfekcja. Ale znów, czym i jak dokładnie dezynfekowano, wszystko co przywożono na wyspę **niestety nie udało nam się dowiedzieć, choć bardzo chcielibyśmy to wiedzieć.**

A здесь вдалеке видно то самое здание, где проходила санитарная обработка. Но опять же, чем и как обрабатывали все то, что привозили на остров - мы так и не узнали, а хотелось бы

Oprócz wspomnianych **budynków**, na wyspie znajdują się dwie cerkwie - św. Jerzego i św. Pantaleona. W nich do dziś, w określone dni, tam **nabożeństwa i śluby**. **Jak powiedział przewodnik, ślub na wyspie to dla Greków kosztowna przyjemność.**

No i oczywiście **jest tu cmentarz**. Gdzieżby **inaczej**. To właśnie tutaj spoczywają zmarli na trąd.

Помимо упомянутых построек, есть на острове две церкви - Георгия и Пантелеймона. В них и по сей день, в определённые дни идут службы и венчания. Венчание на острове, как сказал гид, дорогое удовольствие для греков.

Ну и, конечно, кладбище. Куда без него. Именно здесь покоятся умершие от проказы.

Альт: Kościół św. Jerzego na wyspie Spinalonga

Альт: Kościół Пантелеймона на wyspie Spinalonga

Альт: Сментарз на wyspie Spinalonga

Алт: Церковь Георгия на острове Спиналонга

Алт: Церковь Пантелеймона на острове Спиналонга

Алт: Кладбище на острове Спиналонга

Po lewym górnym rogu znajduje się kościół św. Jerzego, po prawej stronie - kościół św. Pantaleona, a na dole to właśnie to cmentarz, gdzie grzebano trędowatych. Znając pełną historię tej wyspy, patrzy się na to miejsce już nie tylko jak na zwykły cmentarz.

Вверху слева - церковь Георгия, справа - церковь Пантелеймона, а внизу то самое кладбище, где хоронили прокаженных. Зная полную историю этого острова, на него уже смотришь не просто как на кладбище

Można zobaczyć bardzo wiele dowodów na to, że osoby chorzy na trąd pracowali tutaj, znajdują się tu kilka budynków warsztatów i kilka pieców garncarskich. Mimo przeciwności losu ludzie żyli, zakładali rodziny, rodziły się dzieci. Choć było im to zabronione.

Dla turystów dostępne są bardzo ograniczone miejsca do odpoczynku. I znalezienie cienia jest bardzo trudne. Przygotujcie się na to, że zawsze będziecie pod palącym słońcem, dlatego na początku artykułu zdecydowanie polecam zabranie ze sobą narzutek.

Можно увидеть очень много доказательств того, что люди, больные лепрой, трудились здесь, есть несколько зданий мастерских и несколько гончарных печей. Люди, вопреки всему жили, создавали семьи, рожали детей. Хоть это и было им запрещено.

Чтобы отдохнуть и присесть туристу, здесь очень ограниченное количество мест. Да и найти тень очень сложно. Приготовьтесь быть всегда под палящим солнцем, именно поэтому я настоятельно вначале статьи рекомендовала брать с собой накидки.

Альт: *Ulice na wyspie Spinalonga*

Alt: *Улицы на острове Спиналонга*

Ta ulica stała się dla mnie prawdziwym odkryciem. Jasno pomalowane drzwi bardzo rzucają się w oczy w tym miejscu, ponieważ są zupełnie nietypowe dla Spinalongi

Вот эта улица стала для меня самым настоящим открытием здесь. Яркие покрашенные краской двери очень сильно бросаются в глаза в таком месте, ведь это совершенно не свойственно Спиналонге

Jest jeszcze jeden bardzo interesujący detal, o którym nie wspomniałam na początku. Od 2013 roku przy wejściu do fortecy na stromym klifie zainstalowano krzyż z luster. Ponadto w wielu pomieszczeniach fortecy zainstalowano różne kawałki szkła aby turyści mogli zobaczyć swoje odbicie.

Zostało to zrealizowane przez znanego artystę, którego wystawa odbywała się wtedy w fortecy. Wystawa ta była poświęcona wszystkim osobom chorym na trąd, którzy zostali zebrani i wysłani na tę wyspę.

Choroba była na tyle niebezpieczna, że dosłownie „pożerała” człowieka, czyniąc go nieestetycznym, a wiadomo, że w tamtych czasach na wyspie w ogóle nie było luster; ludzie bali się zobaczyć swoje odbicie w lustrze. Artysta chciał poprzez swoją wystawę luster podkreślić, że w lustrze może odbijać się nie tylko twarz, ale także twoja dusza.

Есть еще одна очень интересная деталь, о которой я не упомянула вначале. С 2013 года у входа в крепость на отвесной скале был установлен крест из зеркал. Помимо этого во многих помещениях крепости были установлены различные осколки стекла так, чтобы туристы смогли увидеть свое отражение.

Сделано это было одним известным художником, чья выставка как раз тогда и проходила в крепости. Эта выставка посвящалась всем тем людям, больным лепрой, которые были собраны и отправлены на этот остров.

Болезнь была настолько опасной, что она просто съедала человека, делая его безобразным и известно, что в то время на острове совсем не было зеркал, люди боялись увидеть свое отражение в зеркале. Художник пытался своей выставкой зеркал подчеркнуть, что в зеркале может отражаться не только лицо, но и ваша душа.

Альт: Ekspozyty na wyspie Spinalonga

Alt: Экспонаты на острове Спиналонга

Początkowo wyobrażałam sobie ten krzyż nieco inaczej, myślałam, że jest wykonany w formie statuy i stoi bezpośrednio przy wejściu. Jednak w rzeczywistości ten eksponat wygląda jeszcze ciekawiej.

Изначально я представляла себе этот крест немного по-другому, я думала, что он сделан в виде статуи и стоит прямо возле входа. Но так этот экспонат выглядит даже интереснее

Powiem wam szczerze, że te lustra wywołały u mnie uczucie przerażenia i paniki. Atmosfera w tym miejscu była już i tak bardzo przygnębiająca, i tak panuje mroczny klimat, a ten krzyż z lusterkami i ich ukrytym podtekstem bardzo mocno na ciebie wpływa.

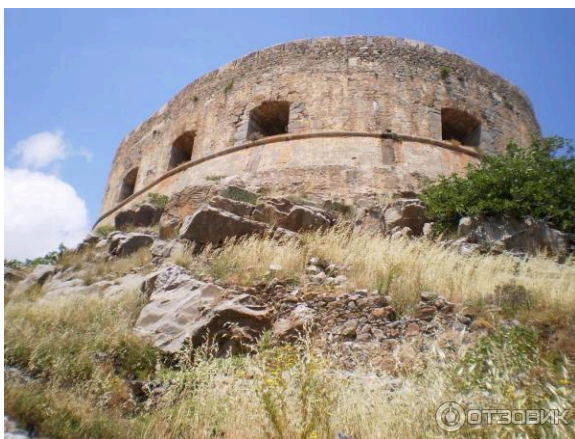
Mimo że uczucia były przerażające, z każdym krokiem coraz ciekawiej było badać to miejsce. Niestety, krzyż i figura unoszącego się człowieka na szczycie fortecy to wszystko, co pozostało na wyspie po wystawie.

Bez wątpienia warto zwrócić uwagę na samą fortecę. Koniecznie wejdźcie po schodach i zajrzyjcie do jej wnętrza. Najpiękniejszy widok czeka na was właśnie na szczycie fortecy: rozciągają się stąd niezwykle malownicze panoramy morza, pobliskich wiosek, oraz część budowli wyspy.

Скажу вам честно, меня охватил ужас и паника от этих зеркал. Обстановка очень гнетущая, в этом месте итак очень мрачная атмосфера, так еще этот крест с зеркалами и их скрытым подтекстом очень сильно давят на тебя.

Хоть ощущения и были жуткими, с каждым шагом было все интереснее исследовать это место. Но, к сожалению, крест и фигура парящего человека на вершине крепости - это все, что осталось на острове после выставки.

Несомненно заслуживает внимания и сама крепость. Обязательно поднимитесь по ступенькам и загляните внутрь нее. Самое положительное зрелище вас ожидает именно на вершине крепости: отсюда открываются невероятной красоты панорамные виды моря, близлежащих деревушек и даже часть построек острова.

Альт: Twierdza na wyspie Spinalonga

Alt: Крепость на острове Спиалонга

W końcu dotarliśmy do tej samej **fortecy**, którą zauważyliśmy już w drodze na wyspę. Tutaj najbardziej interesowało nas wspinanie się po kamieniach i dotarcie na sam szczyt. A **spoglądanie stąd** na sąsiednie wyspy to osobna przyjemność.

Наконец, мы пришли к той самой крепости, которая показалась нам еще на подъезде к острову. Здесь нам было интереснее всего карабкаться по камням и подниматься на самый ее верх. А смотреть отсюда на соседние острова - отдельное удовольствие

Nam osobiście, oprócz widoków z **fortecy**, najbardziej podobało się wspinanie po ruinach i zagłębienie do pokoi **wpół zrujnowanych** domów. Choć ślady tych **akrobacje** zostały na nogach i rękach jednak nam pozostały. Mimo bólu, przeszliśmy tę trasę w całości i zdobyliśmy wiele wrażeń, zarówno dobrych, jak i przerażających.

Turyści, którzy odwiedzają Spinalongę, często mają **bardzo różne odczucia na temat tej wyspy** Spinalonga. Dlatego **polecam**, **samemu** przeżyć **to doświadczenie** i wyrobić sobie własne zdanie na temat tego miejsca. **Dla jednych będzie to historycznie interesujący punkt, dla innych – ostatnie schronienie skazanych na śmierć chorych na trąd**

Na koniec **dodam** Wam jeszcze jedną motywację, **by** przyjechać tutaj jak najszybciej - z powodu słonej wilgoci i silnego wiatru wyspa powoli się rozpada, więc **zdażycie** ją odwiedzić.

Na zakończenie naszej wycieczki postanowiliśmy się jednak odwiedzić zatokę Kolokita i zrelaksować się na plaży. Po tylu godzinach na nogach chcieliśmy po prostu położyć się i odpocząć. Mieliśmy kilka godzin na odpoczynek, więc warto zabrać ze sobą ręczniki i kostiumy kąpielowe. Natomiast na spacer po Ayios Nikolaos nie wybraliśmy, brakowało nam już siły na spacer i nie chcieliśmy się zmuszać do chodzenia, więc po prostu czekaliśmy na transfer i wróciliśmy do Heraklionu.

Лично нам, конечно, кроме видов с крепости, больше всего понравилось лазать по руинам и заглядывать в комнаты полуразрушенных домов. Хотя и следы от этих трюков на ногах и руках у нас все же остались. Но даже несмотря на боль, мы полностью прошли этот путь и получили очень много впечатлений, как хороших, так и жутких.

У посетивших туристов остров часто остаются очень разные впечатления от острова Спиналонга. Поэтому советую все же прочувствовать это путешествие самостоятельно и иметь свое мнение насчет этого места. Каким оно станет для вас - исторически интересное место или последнее пристанище обреченных на смерть на этом острове больных людей.

И, напоследок, дам вам еще одну мотивацию приехать сюда как можно быстрее - из-за солёной влажности и сильного ветра остров потихоньку разрушается, так что успейте его посетить.

Под конец мы все-таки решили посетить бухту Колокита и понежиться на пляже. После стольких часов на ногах хотелось просто лечь и не вставать. У нас было несколько часов на то, чтобы отлежаться и отдохнуть, поэтому желающие могут взять с собой полотенца и купальники. А вот на прогулку по Айос-Николаосу мы не стали идти, сил гулять уже не было и заставляя себя ходить уже не хотелось, поэтому мы просто ждали трансфер и отправились обратно в Ираклион.